

Нѣма другъ български писателъ, който като Йорданъ Йовковъ да е възпѣлъ Добруджа. Йовковъ обичаше тая българска покрайнина съ цѣлото си сѣщество. За него тя бѣше благодатна земя, кждето не само се ражда златно жито, кждето не само има изобилие и благоденствие, но и кждето може да се види истинската мощъ на българина, коравината на неговия духъ, човѣчността на неговото сѣрдце, добротата на душата му, мждростъта и красотата на живота му, който протича въ неуморенъ трудъ, въ непрестанно общуване съ природата и въ доволство. Затова той говорѣше за нея съ обичъ, съ трепетно вълнение, съ чудна привързаностъ. И затова въ книгитѣ, които ни е оставилъ, Добруджа е изобразена въ пълния си блѣсъкъ — така, както може да я види и опише само единъ голѣмъ художникъ съ кристална душа и човѣчно сѣрдце.

Йовковъ обхвана въ своето творчество цѣлия животъ на Добруджа. Въ първитѣ си разкази, събрани сега въ три тома, той описа съ ненадминато майсторство проявитѣ на българския боевъ подвигъ по добруджанскитѣ полета. Тукъ Йовковъ разкри героизма на българина, който брани съ кръвта си родната земя и жертвува живота си, за да не позволи на враговетѣ да се настанятъ въ златна Добруджа. Боеветѣ при Добричъ, страхотнитѣ конни атаки, самопожертвувателността на българския войникъ сж дадени така внушително и величествено, че оста-

вятъ неизлѣчими впечатления у читателя. Йовковъ изобрази войната въ Добруджа живо, темпераментно и крайно оригинално. Тѣзи живи произведения сж много цененъ влогъ въ нашата литература.

Още по-ценни сж произведенията, въ които Йорданъ Йовковъ изобрази мирния, спокойния и трудовия животъ на добруджанцитѣ. Това сж: повестъта „Жетварьтъ“, сборницитѣ разкази „Вечери въ Антимовския ханъ“, „Пѣсенъта на колелетата“, „Женско сѣрдце“, „Ако можеха да говорятъ“, романътъ „Чифликътъ край границата“, драмата „Албена“ и др.

Въ този дѣлъ отъ творчеството на Йовковъ Добруджа е възпѣта съ проникновение и дивенъ възторгъ. Тѣзи творби даватъ най-добра представа за живота въ Добруджа, за добруджанския битъ, за добруджанската природа и за добруджанеца. Цѣлото добруджанско всѣкидневие е отразено въ тѣхъ — и въ чифлика, и изъ ханищата, и въ кръчмитѣ, и на полето, и по блѣлитѣ прашни пжтища, и въ необгледнитѣ равнини. Тукъ Йовковъ даде не само вѣрна картина на живота въ Добруджа, но и посочи ценното и трайното, което блести въ тоя животъ и го осмисля. Тукъ той е истински ненадминатъ пѣвецъ на Добруджа.

И ако Стефанъ Караджа е политическиятъ представителъ на Добруджа, Йорданъ Йовковъ е нейниятъ духовенъ представителъ, нейното духовно знаме.

Василъ Каратеодоровъ